DANI OTVORENIH VRATA

INSTITUTA ZA POVIJEST UMJETNOSTI 2018.

Srijeda i četvrtak
21. i 22. ožujka 2018.
www.ipu.hr

Institut za povijest umjetnosti
Ulica grada Vukovara 68
10 000 Zagreb

srijeda 21. ožujka

10:00–18:00
Podest i hodnik (3. kat)
Razgled prostorija i prigodna produja izdanja
Posjetite, pitajte i prelistajte!

10:30–12:00
Predavaonica 235 (1. kat)
Okrugli stol
Umjetnička topografija Hrvatske – projekt za budućnost

13:00 – 14:00
Predavaonica 235 (1. kat)
Predstavljanje primijenjenih istraživanja
Studije i elaborati na području Osječko-baranjske županije
- Perivoj dvorca Esterhazy u Đurđi, urbana jezgra osječke Tvrđe i etnološka cjelina Katolčki sustav u Žmajevcu

14:00 – 15:00
Knjižnica i Dokaonica IPU (3. kat)
Predstavljanje stručne biblioteke i dokumentacijske službe
Arhivi, donacije i ostavštine – važan istraživački resurs

15:00 – 16:00
Predavaonica 235 (1. kat)
Predstavljanje
Aktualni rezultati HRZZ projekti
- Dubrovnik: Civitas et Acta Consilorum. Visualizing Development of the Late Medieval Urban Fabric
- Vizualizacija mijena kasnosrednjovjekovnog gradskog lica
- Pojmovnik klasične arhitekture

četvrtak 22. ožujka

10:00 – 18:00
Podest i hodnik (3. kat)
Razgled prostorija i prigodna produja izdanja
Posjetite, pitajte i prelistajte!

11:00 – 13:00
Predavaonica 235 (1. kat)
Predavanje, projekcija i razgovor
'Znate li stanovati?' – urbanističko planiranje kao ishodište kvalitetnog stanovanja

16:00 – 17:00
Podest (3. kat)
Predstavljanje i razgovor
Novi nakladnički projekti Instituta za povijest umjetnosti

17:00 – 18:00
Podest (3. kat)
Predstavljanje novog izdanja
Radovi Instituta za povijest umjetnosti 41 (2017)

Posjetite, pitajte i prelistajte!

10:00–18:00
Podest i hodnik (3. kat)
Razgled prostorija i prigodna produja izdanja

Nela Gubić ngubic@ipu.hr

I ove godine Institut za povijest umjetnosti širom otvara svoja vrata te pozива sve zainteresirane da proberu svoju knjižnicu, arhitektonski odjel i dokumentacijsku službu, upoznaju znanstvene i stručne djelatnike te saznaju više o aktualnim projektima.

Monografije, studije, zbornici i časopisi u nakladi Instituta moći će se kupiti po prigodnim cijenama (Irena Nemečki, Radovoljstvo IPU, soba 406), a mogуće je i naručiti unaprijed putem e-maila bepradic@ipu.hr te preuzeti na danima otvorenih vrata. Vise informacija i katalog izdanja potražite u rubrici Nakladništvo na mrežnim stranicama Instituta www.ipu.hr.

Umjetnička topografija Hrvatske – projekt za budućnost

10:30–12:00
Predavaonica 235 (1. kat)
Okrugli stol

Suđujesu: Vilinja Bralić (Hrvatski restauratorski zavod), Katarina Horvat Levaj, Dino Milinović (Odsjek za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Milan Pelc

Milan Pelc mpelc@ipu.hr
Katarina Horvat Levaj khorvat@ipu.hr

Projekt Umjetnička topografija Hrvatske pokrenut je na Institutu za povijest umjetnosti početkom 1980-ih godina. Rad na projektu odvijao se zbog objektivnih i subjektivnih razloga vrlo sporo – do danas obrađeno je tek nekoliko topografskih cjelina na području sjevernozapadne Hrvatske. Utoliko Umjetnička topografija ostaje i dalje jedan od primarnih zadataka nacionalne povijesti umjetnosti. Svrha je okruglog stola raznoraziti postojeće i koncepcijske aspekte rada na projektu i eventualno predložiti model njezine brže i efikasnije izrade.

Studije i elaborati na području Osječko-baranjske županije

13:00 – 14:00
Predavaonica 235 (1. kat)
Predstavljanje primijenjenih istraživanja

Ivana Hanižar Buljan ihanizar@ipu.hr
Ratko Vučetić rvucetic@ipu.hr

Perivoj dvorca Esterhazy u Đurđi, urbana jezgra osječke Tvrđe i etnološka cjelina Katolčki sustav u Žmajevcu

Studije i elaborati rezultat su primijenjenih istraživanja koji u fokusu imaju prostorno sagledavanje kompleksa, pojedinačna kulturna dobra te pojedine cjeline. Provode se kao dio znanstvenih projekata Instituta za povijest umjetnosti, a ostvaruju se u suradnji istraživača Instituta i drugih znanstvenih ustanova. Arhivska i terenska istraživanja podloga su za izradu dokumentacije postojećeg stanja, analiza i valorizacija te prijedloga smjernica za obnovu. Ova vrsta projekata i istraživačkih aktivnosti dio je baggosdišnje tradicije djelovanja Instituta za povijest umjetnosti u podruju zaštite i obnove spomeničke baštine. Na predavanju će biti predstavljena recentna istraživanja u osječkoj Tvrđi, Đurđi i Žmajevcu.

Arhivi, donacije i ostavštine – važan istraživački resurs

14:00–15:00
Knjižnica i Dokaonica IPU (3. kat)
Predstavljanje stručne biblioteke i dokumentacijske službe

Petra Šošović psosovic@ipu.hr
Lina Šojat lsojat@ipu.hr

Institut za povijest umjetnosti u okviru svojih dokumentacijskih fondova uvid Arhivu, donacije i ostavštine, obnovio arhivskog i registraturnog gradiva osobnih fondova uglednih znanstvenika, povjesničara umjetnosti – istraživača, djelatnika i suradnika Instituta te osoba čiji su osobni arhivi darovani ugovorima predani Institutu.
Predstavljanjem izbora iz gradiva ukazat će se na raznolikost tih arhiva te njihovu ulogu pratiti strukturi i vremenu nastanka te istaknuti njihov značaj kao važnog resursa u istraživanju pojedinih disciplina povijesti umjetnosti, arhitekture i urbanizma, teorije umjetnosti i likovne kritike. Kroz odabrane primjere zainteresirani posjetitelji dobit će uvid u djelatnost biblioteke i dokumentacijske službe Instituta za povijest umjetnosti. Posebna pažnja upućuje se studentima povijesti umjetnosti, arhitekture, muzeologije, arhivistike i srodnih disciplina, koji će ovom prilikom saznati više o mogućnostima sudjelovanja u programima studentske prakse i volontiranja.

Aktualni i realizirani HRZZ projekti

15:00 – 16:00
Predavaonica 235 (1. kat)
Predstavljanje

Ana Plosnić Škartić aplosnic@ipu.hr
Ana Severko asverko@ipu.hr

Dubrovnik: Civitas et Acta Consilorum. Visualizing Development of the Late Medieval Urban Fabric / Vizualizacija mijena kasnosrednjovjekovnog gradskog lica

HRZZ projekt, UIP-11-2013-9462, od rujna 2014. do rujna 2017, godine
Voditeljica projekta: Ana Severko
Projekt tim: Dunjanka Čapeti (IUAV iz Venecije), Alessandro Ferriggio (IUAV iz Venecije), Nada Grujić (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Ivana Prusac (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Ribarstvo Metalić, Danko Zelić
Partneri: Zavod za povijesne znanosti HAZU u Dubrovniku, Grad Split, Ivo Banac (Institut za povijest umjetnosti i arhitekture u Zagrebu), Darko Zelić

Projekt Vizualizacija mijena kasnosrednjovjekovnog gradskog lica (Kritičko istraživanje i vizualizacija mijena urbanog tkiva u Dubrovniku u razdoblju od 1400. do 1450., objavljeno, dostupno i pretraživo na mrežnim stranicama projekta (https://dubcac.ipu.hr/projekt/) i zatim međunarodni znanstveni skup 'Mapping urban changes / Mapiranje urbanih promjena', koji se održao u Dubrovniku u ožujku 2017. godine, kao i zbornik nakona mčednog skupa, te idućbu projekta koja je takoder bila predstavljena u Dubrovniku, u rujnu 2017. godine, u prostorima Poslijediplomskog studija Sveučilišta u Zagrebu.

Pojmovnik klasične arhitekture

HRZZ projekt po nazivu: Vojnička hrvatskoga strukovnog nazivlja', od veljače 2016. do kolovoza 2018. godine
Voditeljica projekta: Ana Šverko
Projekt tim: Josip Belamarić, Nataša Jadrić (Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Ivana Prusac (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu), Grad Split, Ivo Banac (Institut za povijest umjetnosti i arhitekture u Zagrebu), Darko Zelić

Pojmovnik klasične arhitekture zamišljen je kao jedan od temelji alata za istinsko razumijevanje i proučavanje cjelokupne arhitektonske discipline, od antičkog razdoblja do danas. Uprava je klasična arhitektura, sa svojim vokabularom, arhitektonskim elementima, principima i tipologijama, odlučno ostvarila razvoj i poimanje arhitekture općenito. Na velikom svjetskom prostoru stoga postoje brojni primjeri izvrsnih pojmovnika. Na hrvatskom jeziku, međutim, kao drugorijeni alati zasad izostaju. Stoga je namjera i cilj projekta u suradnji sa stručnjacima Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje stvoriti temelj za uštedu adekvatnih i precizne terminologije iz područja klasične arhitekture na hrvatskom jeziku. Projekt polazi upravo iz uvjerenja da pojmovnik strukovnog nazivlja nije mogуće formirati bez interdisciplinarne suradnje koja nužno uključuje i terminologe. U projektnom timu su uglavnom povjesničari umjetnosti i arhitekture s Instituta za povijest umjetnosti te povjesničari i teoretičari arhitekture s Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Timu je priključen i arhitektonski konzervator, voditelj splitskog gradskog Odsjeka za stari gradsko gradju. Rezultati projekta bit će online pojmovnik klasične arhitekture koji će sadržavati oko 2000 jedinica, a po zanrtežu uključivat će dvi se i tiskano izdanje s pridruženim sikovnim prikazima.

'Znate li stanovati?' – urbanističko planiranje kao ishodište kvalitetnog stanovanja

11:00 – 13:00
Predavaonica 235 (1. kat)
Predavanje, projekcija i razgovor

Suđujesu: akademik Andrija Mutnjaković, Tamara Bjažić Klarin, Emil Jurcan (Udruženje hrvatskih arhitekata), Luka Korlaet (Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu i, Iva Marčetić (Pravo na grad)

Tamara Bjažić Klarin tbjazic@ipu.hr

Kvalitetan stan esencijalna je potreba svakog pojedinca. Uslijed intenzivne urbanizacije i katastrofni svjetskih ratova stambena kriza je u 20. stoljeću jedan od glavnih drušvenih problema. Kao jedan od rješenja arhitekti imaju visokotrašu ulogu. Dovodeći u izravnu relaciju mnogobrojne drušvene ciljeve suštu, urbanističkog planiranja i kvalitete stanovanja arhitekti nazvijaju alate za svladavanje problemsko-zadatkovnog vrlo velike brojeve – nove koncepcije i metode planiranja, projektiranja i gradnje, te nove nove urbanistike i arhitekonske standarde. Sastavni je dio programa i promoćba suvremene kulture stanovanja. Danas, u naletu svepovje liberalizacije, većina je civilizacijskih postignuća kako stanovanji zajedno dovedena u pitanje, ili ćak eliminirana.

Polazeći od izlaganja Tamare Bjažić Klarin o angažmanu arhitekata u domeni stanovanja 1930-ih i 1950-ih godina, preko projekta izložbi 'Porodica i domaćinstvo' na Zagrebačkom velesajmu 1958. putem dokumentarno-reklamnog filma ('Porodica i domaćinstvo', scenarij Nikica Barić, režija Obrad Gluščević, Zora film, 1958.; Hrvatski dokrarni arhiv, HR-HDA-1387 Zbirka hrvatskih kratkometražnih filmova), razgovarat demo o sekadašnjim Andrijom Mutnjakovom i arhitektima Ivom Marčetić, Emilom Jurcanom i Lukom Korlaetom o kvaliteti suvremene stambene produkcije, nadimna kako nove generacije arhitekata razumijevaju stambenu problematiku te kako arhitekti mogu i trebaju djelovati danas.

Novi nakladnički projekti Instituta za povijest umjetnosti

16:00 – 17:00
Podest (3. kat)
Predstavljanje i razgovor

Suđujesu: Tamara Bjažić Klarin, Katarina Horvat Levaj, Sanja Horvatinčić, Ljiljana Kolešnik, Irena Kraševac, Ivana Mance, Milan Pelc, Ana Plosnić Škartić, Petar Prelog, Ana Šverko

Moderator:
Petar Prelog pprelog@ipu.hr

Autori i urednici predstavit de dvanaest novih nakladničkih projekata Instituta za povijest umjetnosti, koji će biti realizirani tijekom 2018. godine. Riječ je o znanstvenim monografijama, vrsteautorskim znanstvenim knjigama i zbornicima radova sa znanstvenih skupova u kojima će biti prezentirani rezultati recentnih znanstvenih istraživanja znanstvenika Instituta i njihovih suradnika.

Tamara Bjažić Klarin predstavit de autorsku knjigu *Arhitektonski i urbanistički natječaji Zagreba između dva svjetska rata, 1918. – 1941.*, Milan Pelc monografiju *Minijature u misalima biskupa Juraja od Topusko*, koja se bili objavljena u suizdavaštvu sa Ssačkom biskupijom, a Petar Prelog problemsku knjigu *Hrvatska moderna umjetnost i nacionalni identitet*. Katarina Horvat Levaj de predstaviti engleski izdanje vrlesuotoriske monografije *Zborna crkva svetog Vaha u Dubrovniku*, u suizdavaštvu s Dubrovačkim biskupijom, Zborom crkvom svetog Vaha i ArTnet nakladom, te novu vrlesautorsku znanstvenu monografiju Kaketrada sveti *Teranje Avilske u Požegi*, u suradnji s Požeškom biskupijom i ArTnest nakladom.

Predstavit de se i knjige te zbornici koji su rezultat rada na projektima Hrvatske zaklade za znanost. Ana Šverko predstavit de zbornike *Discovering Dalmatia / Hipermajanjem Dioklecijanove palače*, nastale radom na projektu GRAND TOUR DALMATIA, Ana Plosnić Škartić zbornik *Mapping urban promjena*, nastao radom na projektu DUCAC, dok de Sanja Horvatinčić i Ljiljana Kolešnik predstavit e-knjige Computational tools developed at the project ARTNET: *The application of digital research methodology art history / Modern and contemporary artistic networks. Digital research methodology in history of art and Humanistic research in contemporary art*.

Napokljetku, Irena Kraševac predstavit de monografiju *100 godina HDLU*, koja se bili objavljena u suizdavaštvu s Hrvatskim drušvom likovnih umjetnika, a Ivana Mance *Zbornik IV. kongresa hrvatskih povjesničara umjetnosti*, u suizdavaštvu s Drušvom povjesničara umjetnosti Hrvatske.

Radovi Instituta za povijest umjetnosti 41 (2017)

17:00 – 18:00
Podest (3. kat)
Predstavljanje novog izdanja

Suđujesu: Ljerka Dulibić (Strossmayerova galerija starih majstora), Milan Pelc, Mirjana Repanić Braun

Glavna urednica:
Mirjana Repanić Braun mbraun@ipu.hr

Radovi Instituta za povijest umjetnosti izlaze već 45 godina. U tom dugom razdoblju časopis je postao jednom od najvažnijih znanstvenih periodičnih publikacija za povijest umjetnosti i arhitekture u Hrvatskoj. Povodom predstavljanja aktualnog broja govorioć se se osvrnuti na mjesto časopisa u okvirima strukе i hrvatske humanistike.

DAN OTVORENIH VRATA
Institut za povijest umjetnosti
Ulica grada Vukovara 68
10 000 Zagreb
www.ipu.hr
Zagreb, 2018.
Tiskano u nakladi Instituta za povijest umjetnosti
Grafičko oblikovanje: Ana Šverko
Tiskanje: Tiskara Meridijani
Tiskano u 300 primjeraka